

SAKO nieuws

JUNI 2023

Jaargang 24, Nummer 1; Volgnummer 41

Inhoudsopgave

- Bengaalse overheid omarmt het kleuteronderwijs 2/3
- Hoe vergroten onze partnerorganisaties hun zelfredzaamheid? 4
- Vernieuwd Care for Mother & Child-team verplaatst haar werkgebied 5
- Rivieren met dezelfde rechten als de mens 6/7
- QR-code voor een donatie 8

Ontwikkelingen zorgen voor nieuwe kansen

U herkent het vast wel, soms zijn er ontwikkelingen gaande, waardoor een plan anders loopt dan van te voren gedacht. U voelt zich misschien beperkt en niet gehoord. De kunst is dan om deze negatieve wending om te zetten naar iets positiefs, naar een invalshoek die nieuwe mogelijkheden benut.

In onze nieuwsbrief ziet u hoe de partnerorganisaties deze kunst beheersen.

Zo kunt u lezen over de ontwikkeling dat de Bengaalse overheid wil investeren in twee gebieden waar we actief zijn. Ten eerste ziet de Bengaalse overheid het belang in van kleuteronderwijs, waardoor er in gebieden van onze partners veranderingen komen voor enkele preschoolen. En ten tweede financiert de Bengaalse overheid onze Health Motivators die werkzaam zijn in het gebied rondom Barisal. Dit biedt voor onze partners nieuwe kansen om andere wegen te bewandelen.

Hartelijk bedankt voor uw steun en daarmee de kansen die u biedt. ●

Doelstelling Stichting SAKO

Stichting Steun aan Kinderen Overzee (SAKO) is opgericht in 1999. De belangrijkste doelstelling is hulp bieden aan kinderen, vooral op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg in derde wereldlanden. Deze hulp geschiedt ongeacht ras, huidskleur of religie. De werkzaamheden van de stichting omvatten het initiëren van projecten, het onderhouden van contacten met de projecthouders en donateurs en het verzamelen van zoveel mogelijk informatie over lopende (samenwerkings)projecten.

Stichting SAKO verplicht zich om alle gelden verkregen uit donaties volledig te besteden aan structurele hulpverlening.

Bengaalse overheid omarmt het kleuteronderwijs

Vanaf onze start in 1999, ondersteunt SAKO kleuteronderwijs in Bangladesh. Op dat moment begon het regulier onderwijs pas op de leeftijd van 6 jaar. In de laatste jaren is de Bengaalse overheid de waarde van 'voorschools' onderwijs (pre-school) steeds meer gaan erkennen. In 2015 werden de eerste basisscholen uitgebreid met kleuterklassen voor kinderen van 4 en 5 jaar, met name in de stedelijke gebieden. Sinds dit jaar openen ook verschillende basisscholen van de overheid hun deuren voor kleuters in het werkgebied van onze partnerorganisaties.

Pre-school bij onze partner BVDO

Het belang van kleuteronderwijs

Bangladesh heeft een inschrijvingspercentage van 98% voor het basisonderwijs, een van de hoogste in Zuidoost-Azië. Toch staat Bangladesh laag in de alfabetiseringsgraad. In 2021 stond Bangladesh op de 128ste plaats op de wereldindex voor alfabetisering. De reden is de hoge uitval van leerlingen in het basisonderwijs.

Kinderen die regelmatig kleuteronderwijs volgen, maken aanzienlijk meer kans om het basis- en het middelbaar onderwijs succesvol te doorlopen. Uit onderzoek blijkt dat hoe hoger de deelname aan kleuteronderwijs is, hoe meer kinderen ingeschreven worden voor de basisschool en die ook afmaken.

In de leeftijd van 3 tot 6 jaar zijn kinderen zeer

ontvankelijk voor het leren van vaardigheden op zowel cognitief, sociaal als emotioneel gebied. Op de kleuterschool leren kinderen te functioneren in een groep. Daarmee vergroten ze hun sociale vaardigheden, maar ook hun taalvermogen en zelfstandigheid. Kinderen komen spelenderwijs in aanraking met cijfers en letters en wennen aan het ritme van school. Daarnaast wordt het naar school gaan een vast onderdeel van de gezinsroutine.

Samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en overheid van groot belang

Het landelijk uitrollen van voorschools onderwijs is eenvoudiger gezegd dan gedaan. Dat is niet alleen een kwestie van voldoende financiële middelen en voldoende getraind onderwijspersoneel. In Bangladesh speelt ook mee dat sommige gebieden voor een groot deel van het jaar erg moeilijk bereikbaar zijn, bijvoorbeeld doordat de grote rivieren buiten hun oevers treden. In deze maanden vindt vervoer plaats per boot. In dit soort afgelegen gebieden is het moeilijk om leerkrachten te vinden en te behouden. Dit gaat ook op voor een belangrijk deel van het werkgebied van SAKO.

In veel plattelandsgebieden wordt voorschools onderwijs met name georganiseerd en uitgevoerd door maatschappelijke organisaties, zoals onze eigen partnerorganisaties Aloskhika en BVDO. Lokale organisaties vinden wel de onderwijzers die willen wonen in deze afgelegen gebieden. Daarnaast hebben zij voldoende contact met lokale bewoners om reisafstanden te verkleinen, bijvoorbeeld doordat in onderling overleg ruimte beschikbaar wordt gesteld voor een kleuterschool in het dorp. Dat kan zijn op de veranda van een van de grotere huizen van het dorp, of door het neerzetten van een tijdelijk schoolgebouw of het bouwen van een stenen school.

De invloed van de overheid begint in deze afgelegen gebieden niet met het neerzetten van een gebouw, maar start met het opstellen van kwaliteitsnormen waar goed kleuteronderwijs aan moet voldoen. Voor kleuteronderwijs gelden de volgende criteria:

- Voor leraren geldt dat zij een onderwijsdiploma moeten hebben behaald binnen drie jaar na indiensttreding voor een vaste functie.
- Een op spelen gebaseerd curriculum dat meerdere ontwikkelingsdomeinen omvat (cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling)
- Klasgrootte van maximaal 20-30 leerlingen met twee docenten.

- 2-3 lessen per dag, 5-6 dagen per week.
- De school omvat minimaal 24 m² binnenruimte.
- Beschikbaarheid van schoon drinkwater, hygiënische sanitaire voorzieningen en elektriciteit.

Middels deze kwaliteitseisen probeert de overheid goed onderwijs voor kleuters te kunnen waarborgen, ook in gebieden waar zij zelf geen bereik hebben en het onderwijs door maatschappelijke organisaties wordt gegeven, zoals door onze eigen partnerorganisaties.

De eerste overheid kleuterscholen in het werkgebied van onze partners

Met vreugde informeren wij u dat sinds dit jaar ook in het werkgebied van onze partnerorganisaties toch de eerste kleuterscholen van de overheid zijn geopend. Een zestal basisscholen heeft de deuren geopend voor vier- en vijfjarigen. Hoewel dit nog zeker niet voldoende is om ons werk, bestaande uit meer dan 60 kleuterscholen te vervangen, breekt voor onze partners een nieuwe fase aan. Een fase waarin de samenwerking met de overheid centraal staat, en waar we de locaties van onze scholen zullen gaan aanpassen op het aanbod van de overheid. Daarmee hopen we dat in de komende jaren een belangrijk doel van ons programma in zicht komt: dat onze hulp uit het buitenland niet meer nodig is om de kinderen van Bangladesh te voorzien in belangrijke basisbehoeften, zoals goed onderwijs.

Zover is het nog niet. De pre-schools van onze partners bieden naast onderwijs ook andere belangrijke diensten. Zo is er veel aandacht voor sport en creativiteit, zang en dans, krijgen de kinderen vier keer per week een goede maaltijd. Daarnaast is er aandacht voor gezondheid en bezoeken kinderen twee maal per jaar de schoolarts. Dit aanbod willen we kunnen blijven waarborgen bij een overgang naar overheidsonderwijs. ●

Basisschool van de overheid in West Rajihar

Hoe vergroten onze partnerorganisaties hun zelfredzaamheid?

De samenwerking tussen Stichting SAKO en de partnerorganisaties richt zich op de langere termijn. Dat geeft financiële zekerheid, ruimte om te leren, te innoveren en te consolideren. Financiële onafhankelijkheid is echter ook een groot goed. Regelmatig zijn wij met onze partners in gesprek hoe zij hun eigen draagkracht kunnen vergroten. Onze partnerorganisatie DHARA doet dit door in te zetten op sociaal ondernemerschap.

Wat is sociaal ondernemerschap?

In sociaal ondernemerschap komen twee dingen samen; het genereren van een inkomen en het bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke problemen. DHARA doet dit door groepen vrouwen met elkaar te verbinden door middel van training op het gebied van traditionele handwerktechnieken en een training in het leren ondernemen.

De DHARA Mega Shop

DHARA heeft zich vastgelegd aan de verplichting om producten af te nemen van de vrouwen. Denk bijvoorbeeld aan borduurwerk op jurken en shawls, een gewatteerde beddensprei met traditioneel

borduurwerk. Ieder werk is uniek omdat het met de hand is gemaakt. Vervolgens verkoopt DHARA deze producten via haar winkel de DHARA Mega Shop in Jessore, een middelgrote stad met ongeveer 250.000 inwoners. De winst die met de verkoop wordt gemaakt, wordt besteed aan de huur van de winkel, de aanschaf van materialen en het aanbieden van de (vervolg)trainingen.

Financiële onafhankelijkheid

Dit project van DHARA zorgt ervoor dat vrouwen die woonachtig zijn in afgelegen dorpen met weinig tot geen werkgelegenheid voor vrouwen, toch een eigen inkomen kunnen genereren. Daarmee dragen vrouwen bij aan het vergroten van het gezinsinkomen en versterken zij hun positie binnen de familie. Bovendien is het een bron van inkomsten dat het gehele jaar door stabiel is en onafhankelijk is van de seizoenen en de grilligheden van het klimaat en de natuur.

Dit project draagt niet alleen bij aan deze zelfredzaamheid van vrouwen, het is tevens een programmaonderdeel dat bijdraagt aan de stabiliteit van DHARA als organisatie. Doordat het project zichzelf grotendeels in stand kan houden zonder financiële hulp van buitenaf, heeft het niet de kwetsbaarheid van projectmatig werken. Het maakt de organisatie toekomstbestendig. ●

Vernieuwd Care for Mother & Child-team verplaatst haar werkgebied

Het Mother & Child programma van CDS (Chandradip Development Society) dat zich jarenlang heeft ingezet voor de 26 woongemeenschappen van het district Bakerganj is met ingang van 1 januari 2023 verplaatst naar de stad Barisal.

De capaciteit van gezondheidsdiensten van de Bengaalse overheid is in de jaren dat CDS in Bakerganj werkte stap voor stap toegenomen en daardoor worden de diensten die eerder alleen door CDS werden geleverd, nu ook door de overheid verstrekt. Omdat het onze bedoeling is om aan te sluiten bij wat er gedaan wordt door anderen, heeft CDS in overleg met SAKO besloten om het werkgebied te verplaatsen naar een omgeving waar de behoefte voor primaire gezondheidszorg nog niet door de overheid geleverd wordt.

Er is dan ook eind vorig jaar een nieuw team opgericht door CDS. Het nieuwe team werkt nu in de sloppenwijken van de stad Barisal. Deze sloppenwijken zijn de laatste jaren steeds groter geworden door klimaatmigratie. Mensen die verdreven zijn van hun stukje land door de zeespiegelstijging, of doordat het "eiland" waarop ze woonden volledig door de rivier is opgeslokt tijdens het regenseizoen.

Natuurlijk zijn er ziekenhuizen en medische diensten

in Barisal, maar voor mensen uit de sloppenwijken zijn die niet te betalen. Bij de mensen in sloppenwijken van Barisal ligt de levensstandaard ver onder het bestaansminimum. Deze kansarmen zijn dus de doelgroep van het team van CDS. Het team richt zich op zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven. Ook schoolgaande pubermeisjes krijgen aandacht van het team.

Het team van CDS werkt kosteloos voor deze groepen en voorziet in een bescheiden levering van medicijnen en vitaminepreparaten. Maar ook hygiëne-middelen, zoals bijvoorbeeld maandverband, worden verstrekt tijdens de voorlichtingsdagen op de scholen. Dit wordt mogelijk gemaakt door de SAKO donateurs.

CDS is dit project in de sloppenwijken gestart met het doel om ook deze activiteiten in de toekomst over te dragen aan de lokale overheid. Het streven van CDS is om op termijn projecten te organiseren los van de steun van SAKO, indien er de mogelijkheid is om lokaal middelen te genereren als projectondersteuning. ●

Simul Khanam en Swarna Mistri aan het werk in de wijk

Health motivator Swarna Mistri, directeur CDS Jahanara Begum Shapna, paramedic Asmani Parvin en health motivator Simul Khanam (v.l.n.r.)

Rivieren met dezelfde

Arifur Rahman Tushar via Pixabay

Sinds 2019 heeft het Hoogrechtshof van Bangladesh alle rivieren in het land wettelijke rechten gegeven. Vanaf dat moment worden de rivieren in de Bengalese rechtbank behandeld als levende wezens, maar waarom wordt dit gedaan en wat houdt het eigenlijk in?

Met haar (ongeveer) 800 rivieren, waarvan de Ganges, de Brahmaputra en de Meghna de belangrijkste zijn, is bijna heel Bangladesh bedekt met waterwegen. Hierdoor is het extra belangrijk dat dit water schoon wordt en blijft. Het ecosysteem van Bangladesh, één van 's werelds meest dichtbevolkte landen, is enorm afhankelijk van de rivieren. "Als de riviervervuiling op deze manier doorgaat, zal het totale ecosysteem van het land instorten", vertelde Syede Rizwana Hasan, CEO van de Bangladesh Environmental Lawyers Association in een interview.

Oorzaken

Er is een hele lijst aan oorzaken van de riviervervuiling in Bangladesh, maar een heel groot deel ligt bij de fabrieken. Door de snelle industrialisatie van het land is er veel onbehandeld of slecht behandeld afvalwater in de rivieren gekomen. Hier zitten vaak giftige chemicaliën, zware metalen en andere slechte stoffen in. Veel van die fabrieken, maar zeker ook de huishoudens, lozen hun afval rechtstreeks in het water. In de agrarische sector zit nog een deel van het probleem. Veel boeren zijn namelijk afhankelijk van kunstmest en pesticiden, maar tijdens zware regenbuien komen deze stoffen in de rivieren terecht. Bij de regelmatige overstromingen stroomt dit vervuilde water weer op het land tussen de mensen. De noodzaak om dit op te lossen of in ieder geval te verminderen, is dus groot.

rechten als de mens

Ma Mominul Islam via Pixabay

Arifur Rahman Tushar via Pixabay

Van de Verenigde Staten tot in Bangladesh

De rivierrechten begonnen allemaal bij de 'rights of nature' beweging, die het belangrijk vindt om de natuur niet te zien als eigendom, maar als levend wezen met haar eigen rechten zoals wij als mensen die ook kennen. Activisten binnen deze beweging willen dat we de natuur een centralere plaats geven. In de Verenigde Staten gebeurde dit als eerste. Daar werden in 2006 in Pennsylvania wettelijke natuurrechten ingesteld. Ecuador was het eerste land ter wereld dat de rechten van de natuur opnam in een nieuwe grondwet. "Met die erkenning wordt duidelijk gezegd dat de natuur geen voorwerp is dat zomaar uitgebuit kan worden, maar bescherming verdient. De erkenning was een grote stap vooruit voor de hele beweging. In 2010 volgde namelijk Bolivia, in 2017 de Whanganui in Nieuw-Zeeland en daarna volgde Bangladesh", vertelde de Ecuadoraanse Klimaatactivist Natalia Greene in een interview. Maar er zijn nog meer landen. In Oeganda, Bolivia en Nieuw-Zeeland zijn er nationale wetten aangenomen en in Brazilië en de Verenigde Staten gaat het om lokale wetten. In de Filipijnen, Australië en Zweden is wetgeving op nationaal- en staatsniveau ingevoerd.

Alle rivieren

Ondanks dat er meerdere landen zijn met natuurrechten, is Bangladesh wel heel uniek. Waar in andere gevallen alleen individuele rivieren of bossen rechten hebben gekregen, gaat het in Bangladesh om alle rivieren. Het land deelde al boetes uit wanneer mensen de waterwegen wilden beschadigen of vervuilen, maar de straffen werkten niet goed genoeg om bijvoorbeeld het illegaal baggeren te voorkomen. Door het illegale baggeren worden de kansen op een overstroming namelijk vergroot en dit brengt vele gevolgen met zich mee. Het Hoogerechtshof

hoopt dat er verandering in komt met deze regeling, omdat water waarschijnlijk het meest urgente milieuprobleem van de volgende eeuw zal zijn. In Bangladesh spelen rivieren namelijk een grote rol. Gezond water is essentieel voor bijvoorbeeld de vissen en de landbouw in het land. Miljoenen Bengalezen leven van de inkomsten van visserij, maar zonder (gezonde) vissen valt dit langzamerhand uiteen. Daarnaast gebruiken boeren het water tijdens het verbouwen van voedsel, waardoor het bodemwater vervuild raakt en de kans op een goede oogst vermindert. Ook worden gemeenschappen ernstig ziek, doordat de rivieren een grote bron van drinkwater zijn.

De natuurrechten in zijn werk

Mocht iemand een rivier beschadigen, dan komt de 'National River Conservation Commission' in actie om diegene voor de rechter te slepen. Deze commissie is aangewezen door de regering om namens de rivier mensen aan te klagen wanneer dat nodig is.

Wat kan SAKO doen?

Partnerorganisatie CDS (Chandradip Development Society) werkt in de zuidelijke delta van Bangladesh, na het punt waar alle grote rivieren samenkomen. In de afgelopen drie jaar heeft de organisatie, met financiële ondersteuning uit Zweden, een project uitgevoerd waarin mensen getraind werden in economische activiteiten die zijn aangepast op het veranderende klimaat en de vele overstromingen. Stichting SAKO gaat samen met CDS in gesprek om deze werkzaamheden in de toekomst verder te ontwikkelen en hopelijk voort te zetten. ●

Hannah Zegers

QR-code voor een donatie

We komen steeds vaker QR-codes tegen. Bijvoorbeeld op producten in de supermarkt, in tijdschriften en op posters. Zelfs op collectebussen voor gelddonaties staan tegenwoordig QR-codes.

Ook Stichting SAKO gaat mee in deze ontwikkeling en plaatst hier een QR-code om eenvoudig te doneren. De QR-code is te scannen met de camera van uw smartphone. Via een tik op de link die verschijnt, opent dan direct de site om een donatie te kunnen doen.

In deze nieuwsbrief heeft u kunnen lezen wat er mogelijk is met uw donaties en dat er daarnaast actuele ontwikkelingen zijn waarin onze partnerorganisaties eigen initiatief tonen. Stichting SAKO juicht deze initiatieven toe. We werken juist samen met onze lokale partners, omdat zij zicht hebben op wat er van belang is in hun omgeving.

Daarnaast hebben we zelfredzaamheid hoog in het vaandel staan. Hiervan zien we voorbeelden terug bij onze partnerorganisaties, maar dit betekent niet dat ze het alleen kunnen. De donaties blijven hard nodig. Ook voor de activiteiten in onderwijs en gezondheidszorg die een vast onderdeel zijn bij onze partners blijven.

We willen graag, samen met u, investeren in een toekomst die onderhevig is aan veranderingen, maar daardoor ook nieuwe mogelijkheden biedt. ●

Sponsoring drukwerk Johan en Marijke Robesin, Hoek

Besluit SAKO Nieuws: Dit **SAKO Nieuws** geeft in grote lijnen de projecten aan, die onder handen zijn. Voor al deze projecten is Stichting SAKO sterk afhankelijk van uw hulp. Zonder uw bijdrage kunnen deze projecten niet tot stand komen. Het stichtingsbestuur dankt u hartelijk voor uw trouwe bijdrage. Wij houden u zo goed mogelijk op de hoogte

Volg ons op

www.facebook.com/Stichting.SAKO

Stichting SAKO IBAN NL14 ABNA 0540 3578 20